Jordbruksverket 2026 05 07
Remissvar dnr: 5.2.16-14344/2025”

jordbruksverket@jordbruksverket.se

SMÅBRUKARNA
Svenska Bonde och Småbrukarförbundet

Svenska Bonde och Småbrukarförbundet remissvar med anledning av 5.2.16-14344/2025
”Remiss om förslag till ändrade djurskyddsföreskrifter inom grishållning”

Nya regler för grisuppfödning måste ha utgångspunkt i grisen som varelse, med dess naturliga beteenden och behov. För att leva upp till krav på hållbara, välmående o friska grisar, till en långsiktig och sund livsmedelsproduktion. Regelverket måste underlätta för större andel grisar i gemensamhetsbox, utevistelse och på bete. Med naturligt foder och strö. För minskad stress o naturliga beteenden, är det bäst ifall suggan väljer, att grisa inne eller boa/bygga bo och grisa utomhus i betet. Grisar kan beta och betar gärna, vilket är ett riktigt bra sätt att nyttja lokala resurser och få ett varierat och innehållsrikt foder samt naturligt smakrikt kött i slutändan.

1 kap 6§ Definitioner
Smågrisgömma - Undantag för suggor och kultingar i gemensamhetsbox/ligghall och för suggor som boar/grisar utomhus på bete.

Liggyta är vilseledande. Ifall underlaget åsyftas. Hellre ”Underlag liggplats” eller ”Liggplats material”

Andra begrepp som bör finnas med: Ligghall, Hydda/Vindskydd, Gemensamhetsbox, Utegris, Gris på bete/Naturbetesgris, Djupströbädd.

1 kap 7§
Ifall texten betyder att samma regler och krav inte gäller för importerade grisar/kött så är det fel. Det skulle leda till snedvriden konkurrens och svårare för svenska uppfödare att konkurrera på marknaden. Speciellt hårt drabbas småskalig grisuppfödning och småskalig livsmedelsförädling, vilket ger sämre förutsättningar för lokal grisuppfödning. Det måste underlättas för en sund näring som går att leva på, samt hög självförsörjningsgrad av livsmedel. ”Lagligen saluförda” i annat land med andra lagar - kan inte automatiskt likställas med svenska regler.

4 kap 4§
I grisningsboxar skall sugga med kultingar under hela perioden förses med naturligt strö, motsvarande det grisen använder i naturen. Mängden strö skall fungera som skyddande/isolerande underlag, trygghet o sysselsättning.

4 kap 4§ Allmänna råd
Strömedel till grisar skall vara naturligt och fungera som torrt underlag och sysselsättning. Strö som foderkomplement är positivt för grisens mage o tarmar.

4 kap 10§
Förhandsbesked/förhandsgranskning av stallar och utgödsling måste ske mot bakgrund av att systemet skall fungera i praktiken och dimensioneras - utifrån djurens behov, naturligt strö och foder i för djuren lämplig mängd.

5 kap 5 o 5a §
Smågrisgömma och rör runt box är bra för att skydda kultingar i mindre boxar. Vid varma förhållanden skall plats finnas så att sugga o kultingar kan sprida ut sig och ligga utsträckta. För utegrisar, grisar på bete och grisar i ligghall/gemensamhetsbox finns inte samma behov, då kultingar har utrymme och kan ta sig undan. Alla grisar vil ha torr, dragfri sov/viloplats, med strö, speciellt grisar i box som inte kan söka annan liggplats.

Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet
Åshammar Prästgården 1
664 91 Grums

0705-88 38 16
info@sverigessmabrukare.se
www.sverigessmabrukare.se

Jordbruksverket 2026 05 07
Remissvar dnr: 5.2.16-14344/2025”

jordbruksverket@jordbruksverket.se

SMÅBRUKARNA
Svenska Bonde och Småbrukarförbundet

Utegris/betesgris och gris i ligghall/gemensamhetsbox har inte samma behov av egen liggplats för kultingarna. Kultingarna vilar/sover oftast vid suggan och tillsammans, vilket ger värme och trygghet. Det viktiga är att totalarealen är tillräcklig då grisarna själv väljer var de lägger sig.

5 kap 5b §
Uppfödning i box behöver ett område dit kultingar kan ta sig för att inte bli klämda/ihjällegade. Avgörande är att boxstorleken är tillräcklig, så suggan kan vända sig utan problem och röra sig normalt för att undvika att klämma/trampa kultingar. Att suggan kan röra sig före och efter grisning underlättar födsloarbetet, minskar komplikationer under grisningen och ökar suggans välmående och hållbarhet.

5 kap 5c §
Säger inte lagen att en sugga skall ha minst fyra kvadratmeter eller finns olika regler? Suggans totala område och liggareal i box, måste anpassas efter hennes storlek och ras. För grisar i ligghall eller ute på bete är torr, dragfri, liggplats med strö viktigt.

5 kap 2 § , Stallavdelningar slaktgrisar
Gäller samma regelverk för innegris i box och frigående utegris/betesgris? Slaktavdelning innehåller flera boxar - maxantal djur per box? Vid varma förhållanden skall tillräcklig plats finnas för att grisarna skall kunna sprida ut sig och ligga utsträckta och svalka sig.

5 kap 5 d och 14 §
Vid uppfödning i grisningsbox skall hela suggan rymmas att ligga utsträckt på sida tillsammans med diande kultingar. Hon skall obehindrat kunna resa sig, lägga sig och vända sig samt kunna ligga på både höger/vänster sida vid vila och digivning. Suggan skall ha rörelseutrymme att flytta sig för att undvika skada kultingar.

Grisarnas liggplatser skall inte bestå av dränerande golv.

5 kap 6§
Grupphållna digivande suggor = Två eller fler digivande suggor med kultingar. Utegrisar/grisar på bete, lever ofta i flock.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.
Att äldre föreskrifter får fortsätta tillämpas t.o.m. 31 december 2049 är fel. Istället för tillämpning av gamla regler i ytterligare 23 år, bör Jordbruksverket och Länsstyrelserna gå in med stöttning i form av råd samt ersättning/kompensation. Speciellt i de fall gamla regler godkänts vid Länsstyrelsens förprövning, för att undvika ett ”urholkat” regelverk, som inte tillgodoser djurens naturliga behov och beteenden. Det är även viktigt för förtroendet till lagar och myndigheter.

Tillämpning 5 kap 14 § punkt 2
Hur länge skall det undantaget gälla om kravet på liggarea?

Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet
Åshammar Prästgården 1
664 91 Grums

0705-88 38 16
info@sverigessmabrukare.se
www.sverigessmabrukare.se

Jordbruksverket 2026 05 07
Remissvar dnr: 5.2.16-14344/2025”

jordbruksverket@jordbruksverket.se

SMÅBRUKARNA
Svenska Bonde och Småbrukarförbundet

Tillägg som gäller vattentillgång

Dagens regler och kontroller, utgår från kontinuerlig vattentillgång, dygnet runt. Grisar dricker främst i anslutning till utfodringstillfälle. För utegrisar och grisar på bete, är det ovanligt att de går upp mitt i natten för att dricka. För utegående grisar i norra Sverige är vatten mitt i natten under vintern vid -25 till -35 grader ett problem. Grisarna går gärna in och bäddar ner sig i samband med att det mörknar. De dricker oftast innan de går in o lägger sig. Så kravet på kontinuerlig vattentillgång dygnet runt ökar inte välmåendet. Däremot är det viktigt att de får nog med vatten under dagen och i samband med foder. Gärna ljummet under vintern. Under varma dagar är det ytterst viktigt att grisarna har god tillgång på dricksvatten och badvatten att svalka sig i. Grisen har få svettkörtlar och är beroende av att kunna kyla ner sig. Därför är ofta heta sommardagar mer problematiskt än kyliga vinterdagar.

För Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet

Jonas Wangsten
Ordförande

Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet
Åshammar Prästgården 1
664 91 Grums

0705-88 38 16
info@sverigessmabrukare.se
www.sverigessmabrukare.se